

Apstiprināti ar Latvijas Nacionālā arhīva

15.04.2021. rīkojumu Nr.LV_LNA-1.4.2./34

„Par Vienotās valsts arhīvu informācijas sistēmas
Iestāžu portāla e-pakalpojumu pieejamības
un izmantošanas noteikumu institūcijām apstiprināšanu”

Vienotās valsts arhīvu informācijas sistēmas Iestāžu portāla e-pakalpojumu pieejamības un izmantošanas noteikumi institūcijām

1. Vienotās valsts arhīvu informācijas sistēmas Iestāžu portāla e-pakalpojumu pieejamības un izmantošanas noteikumi institūcijām (turpmāk – Noteikumi) nosaka institūcijas tiesības un pienākumus Iestāžu portāla e-pakalpojumu izmantošanai.
2. Noteikumos lietoti šādi termini:
 - 2.1. **e-pakalpojumi** – institūcijai pieejamie e-pakalpojumi Iestāžu portālā:
 - 2.1.1. Latvijas Nacionālā arhīva glabāto institūcijas datu apskate un aktualizēšana,
 - 2.1.2. Latvijas Nacionālā arhīva konsultāciju pieprasīšana un saņemšana,
 - 2.1.3. dokumentu iesniegšana saskaņošanai un citu dokumentu iesniegšana Latvijas Nacionālajam arhīvam,
 - 2.1.4. institūcijas dokumentu aprakstīšana un saskaņošana ar Latvijas Nacionālo arhīvu,
 - 2.1.5. glabājamo vienību nodošanas-pieņemšanas aktu sagatavošana un iesniegšana Latvijas Nacionālajam arhīvam,
 - 2.1.6. u.c. e-pakalpojumi atbilstoši Iestāžu portāla funkcionalitātei.
 - 2.2. **institūcija** – institūcija kura, izmanto Iestāžu portālā pieejamos e-pakalpojumus;
 - 2.3. **Iestāžu portāls** – Vienotā valsts arhīvu informācijas sistēmas funkcionāla sastāvdaļa, kurā pieejami Iestāžu portāla e-pakalpojumi;
 - 2.4. **Lietotājs** – institūcijas noteikta amatpersona vai darbinieks, kam Vienotās valsts informācijas sistēmas Iestāžu portālā Latvijas Nacionālais arhīvs ir izveidojis Iestāžu portāla lietotāja kontu; Iestāžu portāla lietotāji e-pakalpojumus saņem atbilstoši institūcijas noteiktajam deleģējumam vai pilnvarojumam.
 - 2.5. **Vienotās valsts arhīvu informācijas sistēmas lietošanas noteikumi** - Latvijas Nacionālā arhīva tīmekļvietnē pieejamie aktuālie Vienotās valsts arhīvu informācijas sistēmas lietošanas noteikumi.
 3. Noteikumi ir saistoši Latvijas Nacionālā arhīva amatpersonām un darbiniekiem, institūcijām un Iestāžu portāla lietotājiem.
 4. Institūcija Noteikumos noteiktajā kārtībā izmanto Iestāžu portāla e-pakalpojumus bez maksas, ja ārējos normatīvajos aktos nav noteikts citādāk.
 5. Iestāžu portālā autentificēti lietotāji Iestāžu portāla e-pakalpojumus var izmantot bez droša elektroniskā paraksta (e-pakalpojuma ietvaros Iestāžu portālā iesniegtie institūcijas dati un dokumenti ir uzskatāmi par pašrocīgi parakstītiem elektroniskajiem dokumentiem un institūcija ir atbildīga par šādu datu un dokumentu patiesumu). Minētais nav attiecināms uz institūcijas pieteikumu par Iestāžu portāla izmantošanu.
 6. Latvijas Nacionālais arhīvs:
 - 6.1. nodrošina Iestāžu portāla pieejamību tiešsaistes datu pārraides režīmā,
 - 6.2. pieņem apstrādei, pārbaudei un izskatīšanai Iestāžu portālā saņemtos dokumentus, datus un citu informāciju,
 - 6.3. Latvijas Nacionālā arhīva tīmekļvietnē nodrošina Vienotās valsts arhīvu informācijas sistēmas lietošanas noteikumu pieejamību, informē par Iestāžu portāla jaunumiem un plānotajiem darbības pārtraukumiem;
 - 6.4. sniedz konsultācijas institūcijām Iestāžu portāla pieejamības un funkcionalitātes nodrošināšanai;

- 6.5. piešķir un atceļ Iestāžu portāla lietotāju tiesības lietotājiem, kā arī veic izmaiņas lietotāju datos;
- 6.6. ir tiesīgs bez iepriekšēja brīdinājuma un saskaņošanas ar institūciju veikt piešķirto Iestāžu portāla lietotāja tiesību ierobežošanu vai atcelšanu, ja:
- 6.6.1. lietotājs ir pārkāpis Noteikumu vai Vienotās valsts arhīvu informācijas sistēmas lietošanas noteikumu prasības;
 - 6.6.2. lietotājs veic darbības, kas saistītas ar Vienotās valsts arhīvu informācijas sistēmas drošības sistēmas apiešanu vai bojāšanu;
 - 6.6.3. lietotājs ir radījis Vienotās valsts arhīvu informācijas sistēmas drošības apdraudējumu;
 - 6.6.4. lietotājs veic darbības, kas rada riskus fizisko personu datu aizsardzībai;
 - 6.6.5. lietotāja autentifikācijas dati ir kļuvuši zināmi citai personai vai tos izmanto cita persona;
- 6.7. elektroniski 3 (trīs) darba dienu laikā informē institūciju par lietotāja tiesību ierobežošanu vai atcelšanu, ja lietotāja tiesības ierobežotas vai atceltas bez iepriekšēja brīdinājuma vai saskaņošanas ar institūciju;
- 6.8. pēc lietotāja identificēšanas, atjauno lietotāja pieeju Iestāžu portālam, ja lietotājam pieeja Iestāžu portālam liegta lietotāja nepareizi ievadītu autentifikācijas datu rezultātā;
- 6.9. veic Iestāžu portāla lietotāju uzskaiti un auditācijas pierakstus par lietotāju veiktajām darbībām Iestāžu portālā.
7. Lai uzsāktu Iestāžu portāla izmantošanu, pieteiktu Iestāžu portāla lietotājus, informētu par izmaiņām lietotāju datos un atceltu pieeju lietotājiem, institūcija iesniedz Latvijas Nacionālajam arhīvam pieteikumu Iestāžu portāla izmantošanai atbilstoši Latvijas Nacionālā arhīva noteiktajam paraugam (Noteikumu 1.pielikums), kas pieejams Latvijas Nacionālā arhīva tīmekļvietnē.
8. Latvijas Nacionālais arhīvs izskata institūcijas pieteikumu par Iestāžu portāla izmantošanu un atbilstoši pieteikumā norādītajam piešķir Iestāžu portāla lietotāju tiesības, veic izmaiņas lietotāju datos un atceļ pieeju lietotājiem. Ja institūcijas pieteikums par Iestāžu portāla izmantošanu neatbilst prasībām, lēmumu par Iestāžu portāla lietotāja tiesību piešķiršanu, piejas atcelšanu vai izmaiņām lietotāju datos Latvijas Nacionālais arhīvs pieņem pēc tam, kad neatbilstības ir novērstas.
9. Institūcija:
- 9.1. atbilstoši Iestāžu portāla funkcionalitātei nodrošina Iestāžu portāla e-pakalpojumu izmantošanu institūcijas darbībā un saziņai ar Latvijas Nacionālo arhīvu;
 - 9.2. veic visas iespējamās darbības un pasākumus, lai nodrošinātu, ka institūcijas lietotājs pieprasī un izmanto Iestāžu portāla datus tikai tiešo amata (darba) pienākumu veikšanai un atbilstoši fizisko personu datu apstrādes prasībām;
 - 9.3. iepazīstina institūcijas lietotājus ar Noteikumiem un Vienotās valsts arhīvu sistēmas lietošanas noteikumiem pirms lietotāja tiesību piešķiršanas un nodrošina, ka lietotājs pirms Iestāžu portāla izmantošanas Institūcijai ir iesniedzis rakstisku apliecinājumu (Noteikumu 2.pielikums), kurā apliecina, ka ievēros Noteikumus, Vienotās valsts arhīvu sistēmas lietošanas noteikumus un fizisko personu datu apstrādes prasības, tai skaitā bez tiesiska pamata neveiks fizisko personu datu apstrādi un bez tiesiska pamata neizaudīs Iestāžu portālā iegūtos fiziskās personas datus;
 - 9.4. atbild par institūcijas lietotāju darbību tiesiskumu Iestāžu portālā;
 - 9.5. kā fizisko personu datu pārzinis ir atbildīga par personu datu apstrādes un aizsardzības prasību ievērošanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2016.gada 27.aprīļa Regulas Nr.2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK un citu ārējo normatīvo aktu prasībām, tai skaitā personu datu apstrādi veic vienīgi tādā apmērā, kādā tas nepieciešams institūcijas funkciju nodrošināšanai;

- 9.6. piekrīt, ka institūcijas lietotāju iesniegtie dati un dokumenti uzskatāmi par institūcijas iesniegtiem datiem un dokumentiem un ir saistoši institūcijai;
- 9.7. ievēro arhīvu jomu reglamentējošo normatīvo aktu prasības, t.sk. par iesniedzamo dokumentu formātu atbilstību normatīvo aktu prasībām un integrācijai ar Vienoto valsts arhīvu informācijas sistēmu;
- 9.8. nodrošina, ka institūcijas lietotājiem ir katram sava institūcijas elektroniskā pasta adrese un iespēja Iestāžu portālu izmantot tiešsaistes datu pārraides režīmā;
- 9.9. ja ir izmaiņas institūcijas iepriekš iesniegtajā pieteikumā par Iestāžu portāla izmantošanu norādītajās ziņās par lietotāju, institūcija 3 (trīs) darba dienu laikā no attiecīgā notikuma, nosūta Latvijas Nacionālajam arhīvam pieteikumu par Iestāžu portāla izmantošanu pieprasījumu izmaiņām lietotāja datos, kurā norāda visu pieteikumā iekļaujamo informāciju par lietotāju;
- 9.10. nekavējoties, bet ne vēlāk kā 1 (vienas) darba dienas laikā pēc attiecīga lēmuma pieņemšanas vai notikuma, nosūta Latvijas Nacionālajam arhīvam pieteikumu par Iestāžu portāla izmantošanas lietotāja tiesību atcelšanu, ja:
- 9.10.1. izbeidz dienesta (darba) tiesiskās attiecības ar lietotāju;
 - 9.10.2. lietotāju atstādina no amata (darba, dienesta) pienākumu pildīšanas;
 - 9.10.3. ir izmaiņas lietotāja amata (darba, dienesta) pienākumos, kā rezultātā lietotājam amata (darba, dienesta) pienākumu izpildei vairs nav nepieciešama Iestāžu portāla izmantošana;
 - 9.10.4. lietotājam plānota ilgstoša (ilgāk par 60 dienām) prombūtne;
 - 9.10.5. lietotājs neievēro Noteikumos noteiktos lietotāja pienākumus, Vienotās valsts informācijas sistēmas lietošanas noteikumus vai fizisko personu datu apstrādes prasības;
 - 9.10.6. ja rodas aizdomas, ka lietotāja autentifikācijas dati kļuvuši zināmi trešajām personām;
 - 9.10.7. citos institūcijas noteiktos gadījumos.
10. Lietotājs:
- 10.1. ievēro Noteikumus, Vienotās valsts arhīvu sistēmas lietošanas noteikumus un fizisko personu datu apstrādes prasības;
 - 10.2. pirms Iestāžu portāla izmantošanas iesniedz institūcijai rakstisku apliecinājumu, kurā apliecina, ka Iestāžu portāla izmantošanā ievēros Noteikumus, Vienotās valsts arhīvu sistēmas lietošanas noteikumus un fizisko personu datu apstrādes prasības, tai skaitā bez tiesiska pamata neveiks fizisko personu datu apstrādi (arī datu aplūkošanu Iestāžu portālā) un bez tiesiska pamata neizpaudīs Iestāžu portālā iegūtos fiziskās personas datus;
 - 10.3. izmanto Iestāžu portālu tikai tiešo amata vai darba pienākumu veikšanai;
 - 10.4. ja nepareizi ievadot lietotāja autentifikācijas datus, ir bloķējis pieeju Iestāžu portālam, lietotājs elektroniski no lietotāja e-pasta adreses, kura norādīta institūcijas pieteikumā par Vienotās valsts arhīvu informācijas sistēmas Iestāžu portāla izmantošanu, lūdz nosūtīt jaunus autentifikācijas datus;
 - 10.5. ir atbildīgs par visām darbībām, kas veiktas Iestāžu portālā autentificējoties ar šī lietotāja vārdu un paroli;
 - 10.6. nav tiesīgs:
 - 10.6.1. nodot citai personai savus lietotāja autentifikācijas datus, uzglabāt tos redzamās vietās vai citām personām pieejamā veidā;
 - 10.6.2. veikt neatļautu Vienotās valsts arhīvu informācijas sistēmas resursu iegūšanu, kopēšanu, pārsūtīšanu vai cita veida neautorizētas darbības;
 - 10.6.3. veikt darbības, kas var tikt vērstas uz Vienotās valsts arhīvu informācijas sistēmas drošības sistēmas apiešanu vai bojāšanu;
 - 10.6.4. lietot rīkus, programmatūras vai citus līdzekļus, kas var traucēt Vienotās valsts arhīvu informācijas sistēmas darbību;

- 10.6.5. aizskart vai pārkāpt citu personu tiesības, tai skaitā veikt prettiesisku fizisko personu datu apstrādi vai pārkāpt citu personu intelektuālās īpašuma tiesības.
11. Noteikumi stājas spēkā 2021.gada 1.maijā un ir spēkā līdz dienai, kad stājas spēkā uz Arhīvu likuma 17.¹ panta trešās daļas deleģējuma izdotie Ministru kabineta noteikumi, kas nosaka VVAIS datu ievades un aktualizācijas, kā arī sistēmas pieejamības un izmantošanas kārtību institūcijām.

1.pielikums

VVAIS Iestāžu portāla e-pakalpojumu pieejamības
un izmantošanas noteikumiem institūcijām

PARAUGS

(Dokumenta rekvizīti)*

Latvijas Nacionālajam arhīvam
idapd@arhivi.gov.lv

PIETEIKUMS

Vienotās valsts arhīvu informācijas sistēmas Iestāžu portāla izmantošanai

(turpmāk -institūcija),

(Institūcijas pilns nosaukums, reģistrācijas numurs, adrese)

kuru saskaņā ar

(norāda attiecīgo nolikumu, statūtus u.c.)

pārstāv _____,

(amats, vārds, uzvārds)

lūdz _____

(piešķirt

izmantošanas tiesības, veikt izmaiņas lietotāju datos, atcelt piešķirtās izmantošanas tiesības)

Vienotās valsts arhīvu informācijas sistēmas (turpmāk - VVAIS) Iestāžu portāla lietotāja tiesības(-ās) šādām institūcijas amatpersonām, darbiniekiem:

Nr.p. k.	Vārds, uzvārds	Struktūrvienības nosaukums, amats	Tālruņa numurs un e-pasta adrese	Datu apstrādes veids un pieejamais datu apjoms**

Institūcijas atbildīgā amatpersona sadarbībai ar Latvijas Nacionālo arhīvu (turpmāk – Arhīvu) Iestāžu portāla izmantošanas jautājumos ir:

(vārds, uzvārds, amats, tālrunis, e-pasta adrese)

Parakstot un iesniedzot šo iesniegumu, institūcija **apliecina, ka:**

1. izmantotos Iestāžu portālā pieejamos e-pakalpojumus;
2. atzīst sev par saistošām visas lietotāja veiktās darbības, pieteiktos pakalpojumus, iesniegtos dokumentus un datus, tai skaitā bez droša elektroniskā paraksta;
3. ir iepazinusies un apņemas ievērot publiski Arhīva tīmekļvietnē pieejamos aktuālos VVAIS lietošanas noteikumus un VVAIS Iestāžu portāla e-pakalpojumu pieejamības un izmantošanas noteikumus institūcijām;
4. pieteikumā norādītie Iestāžu portāla lietotāji:

- 4.1. ir iepazinušies ar VVAIS lietošanas noteikumiem un VVAIS Iestāžu portāla e-pakalpojumu pieejamības un izmantošanas noteikumiem institūcijām un piekrīt tos ievērot;
- 4.2. ir iesnieguši institūcijai apliecinājumu, ka ievēros ārējo normatīvo aktu prasības arhīvniecības jomā, VVAIS lietošanas noteikumus, VVAIS Iestāžu portāla e-pakalpojumu pieejamības un izmantošanas noteikumus institūcijām un fizisko personu datu apstrādes prasības, tai skaitā bez tiesiska pamata neveiks fizisko personu datu apstrādi un neizpaudīs Iestāžu portālā iegūtos fizisko personas datus.

(Dokumenta rekvizīti)*

Piezīmes.

* Dokumenta rekvizītus norāda atbilstoši dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas prasībām.
** pilna pieeja (pilna pieeja Iestāžu portāla funkcionalitātei un datu apjomam), pieeja konkrētu darbību veikšanai (jānorāda attiecīgās darbības atbilstoši VVAIS funkcionalitātei, informāciju par pieejamām darbībām sniedz Latvijas Nacionālais arhīvs), pieeja lasīšanas režīmā (pieeja Iestāžu portālam lasīšanas režīmā), pieeja testa videi (pieeja Iestāžu portāla testa videi).

2.pielikums

VVAIS Iestāžu portāla e-pakalpojumu pieejamības
un izmantošanas noteikumiem institūcijām

PARAUGS

Institūcijas nosaukums

(amats, Vārds Uzvārds)

SAISTĪBU RAKSTS

Par iepazīšanos ar VVAIS Iestāžu portāla e-pakalpojumu pieejamības un izmantošanas noteikumiem institūcijām, VVAIS lietošanas noteikumiem un par fizisko personu datu aizsardzības prasību ievērošanu

Saskaņā ar Valsts vienotās arhīvu informācijas sistēmas (turpmāk – VVAIS) Iestāžu portāla e-pakalpojumu pieejamības un izmantošanas noteikumiem

es, _____, apliecinu, ka:

(Institūcijas nosaukums, amats, vārds, uzvārds, personas kods)

1. Ievērošu Latvijas Nacionālā arhīva VVAIS Iestāžu portāla e-pakalpojumu pieejamības un izmantošanas noteikumus institūcijām un Kultūras informācijas sistēmu centra 29.02.2016. iekšējos noteikumus Nr.INA 2-A1/16/1 „Informācijas sistēmas „Vienotā valsts arhīvu informācijas sistēma” Lietošanas noteikumi” (turpmāk - VVAIS lietošanas noteikumi), kas publiski pieejami Latvijas Nacionālā arhīva tīmekļvietnē (www.arhivi.gov.lv).
2. Piekrītu savu personas datu apstrādei saskaņā ar normatīvo aktu prasībām VVAIS, tai skaitā piekrītu manu personas datu nodošanai Kultūras informācijas sistēmu centram. Esmu informēts, ka Latvijas Nacionālā arhīva datu privātuma politika ir pieejama Latvijas Nacionālā arhīva tīmekļvietnē (<https://www.arhivi.gov.lv/content.aspx?id=717&mainId=127>).
3. Izmantošu VVAIS Iestāžu portālu vienīgi tiešo darba (amata, dienesta) pienākumu un uzdevumu izpildei.
4. Citu fizisko personu datu apstrādi veikšu vienīgi tiešo darba (amata, dienesta) pienākumu un uzdevumu izpildei un ievērošu fizisko personu datu apstrādes un aizsardzības prasības, tai skaitā neizpaudīšu fizisko personu datus, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2016.gada 27.aprīļa Regulu Nr.2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK un Līguma noteikumiem.
5. Aizsargāšu, prettiesiski neizplatīšu un neizpaudīšu Iestāžu portāla datus citām (trešajām) personām.
6. Nekavējoties, bet ne vēlāk kā 1 (vienas) darba dienas laikā, informēšu Iestāžu portāla pārzini, nosūtot no lietotāja e-pasta problēmu pazīņojumu:
 - 6.1. par visiem gadījumiem, ja ir aizdomas par esošu vai iespējamu nesankcionētu piekļuvi Iestāžu portālam;

- 6.2. gadījumos, kad lietotāja autentifikācijas dati ir nonākuši vai pastāvējis risks to nonākšanai citu personu rīcībā, kā arī lūgšu Iestāžu portāla pārzini nomainīt lietotāja paroli;
- 6.3. konstatējot Iestāžu portāla neplānotu pieejamības vai funkcionalitātes neatbilstību, darbības riskus, nesakritības datos vai funkcionalitātes problēmas, vai problēmas Iestāžu portāla izmantošanā.
7. Nekavējoties informēšu Institūcijas atbildīgo personu _____,
(amats, vārds, uzvārds, saziņas līdzekļi)
 ja manā rīcībā nonāks informācija, ka Iestāžu portāla izmantošanā netiek ievēroti vai tiek pārkāpti Latvijas Nacionālā arhīva VVAIS Iestāžu portāla e-pakalpojumu pieejamības un izmantošanas noteikumi institūcijām, VVAIS lietošanas noteikumi vai fizisko personu datu apstrādes noteikumi.
8. Neveikšu darbības, kas:
- 8.1. sekmē Iestāžu portāla datu nelikumīgu izpaušanu;
 - 8.2. var sekmēt lietotāja autentifikācijas datu nonākšanu citu personu rīcībā;
 - 8.3. vērstas uz noteikto lietotāja tiesību paplašināšanu;
 - 8.4. saistītas ar Iestāžu portāla drošības sistēmas apiešanu vai bojāšanu.
9. Neizmantošu Iestāžu portāla informāciju citu datu apstrādes sistēmu izveidēm bez rakstiskas saskaņošanas ar Latvijas Nacionālo arhīvu.
10. Esmu iepazinies ar tiesībām:
- 10.1. saņemt Iestāžu portāla pārziņa konsultācijas jautājumos, kas saistīti ar Iestāžu portāla izmantošanu;
 - 10.2. saņemt paskaidrojumus par Iestāžu portāla pārziņa veiktajiem piešķirto lietotāja tiesību ierobežojumiem;
 - 10.3. iesniegt Latvijas Nacionālajam arhīvam priekšlikumus par Iestāžu portāla izmantošanas uzlabošanu;
 - 10.4. saņemt informāciju par jebkuriem konstatētajiem Iestāžu portāla darbības traucējumiem konkrētajam lietotājam (tajā skaitā, saistītiem ar sistēmas profilaksi vai darbības uzlabošanu) un paredzamo darbības atjaunošanas termiņu;
 - 10.5. pēc veiksmīgas lietotāja identitātes pārbaudes saņemt jaunu paroli, ja nav ierobežotas vai apturētas lietotāja tiesības, bet lietotāja pīeja Iestāžu portālam ir tikusi bloķēta nepareizi ievadot lietotāja autentifikācijas datus.

_____._____.20_____.
(datums)

(paraksts)

(Vārds, Uzvārds)